

Verksamhetsplan

Fas: Verksamhetsplan 2020 **Rapportperiod:** 1.1.2020 **Organisation:**
Infrastrukturnämnden

Verksamhetsområde och verksamhetsidé

Infrastruktursektorn är indelad i tre avdelningar: räddningsverket, fastighetsavdelningen och samhällstekniska avdelningen. Som stöd för verksamheten finns ett kansli innefattande administration, ekonomistöd och kundservice.

Sektorns verksamhetsområde inkluderar:

- räddningsverksamhet innefattande operativ räddningstjänst, ambulanssjukvård, förebyggande arbete mot bränder och olyckor, brandskyddsutbildning, befolkningsskyddsplanering, Strandnäs frivilliga brandkår (FBK) samt räddningsmyndighetsfunktionen i sex samarbetskommuner
- planering, byggande samt drift och underhåll av stadens fastigheter
- allmänna områden, parker och grönområden och specialobjekt
- gator, gc-vägar och trottoarer och andra trafikleder samt parkeringsövervakning och kollektivtrafik
- VA-ledningsnät och reningsverk för staden och sex samarbetskommuner
- utförande av mätningförrättningar och förande av fastighetsregister, karthantering samt beredning av ärenden gällande markinköp, försäljning och arrende.

Infrastruktursektorn erbjuder alla mariehamnare och besökare en trygg och välskött stad med en väl fungerande infrastruktur dygnet runt. Sektorn tillhandahåller ändamålsenliga, väl underhållna och energieffektiva lokaler. Verksamheten bedrivs med hjälp av en samarbetsvillig och kunnig personal i samråd med entreprenörer eller andra aktörer.

Infrastruktursektorn upprätthåller en räddningstjänst och ambulanssjukvård med god utryckningsberedskap och en hög servicenivå, vilket gör att de som bor och vistas i Mariehamn kan känna sig trygga. Det förebyggande arbetet görs i samarbete med fastighetsägare och verksamhetsidkare. Verksamheten omfattar regelbunden brandsyn, rådgivning, syner i samband med bygglov och administration av automatiska larmanläggningar. En högkvalitativ utbildning erbjuds i samarbete med Ålands sjösäkerhetscentrum. Kursverksamheten för sjöfarare är godkänd av både Finlands och Sveriges sjöfartsmyndigheter. I övrigt erbjuds kurser i allmänt brandskydd för företag, inrättningar och privatpersoner i alla ålderskategorier.

Infrastruktursektorn förser stadens olika verksamheter med ändamålsenliga lokaler och sköter och underhåller fastigheterna så att deras värde består eller förbättras samtidigt som reparations- och underhållskostnaderna och energianvändningen minskas. En kontinuerlig dialog förs med nyttjarna om fastighetsanvändningen och behovet av verksamhetsändringar. Sektorn genomför planering av nya projekt och handhar deras projektledning.

Infrastruktursektorn erbjuder ett varierat utbud av tomter för ny bosättning och tillhandahåller attraktiva och säkra gatu- och parkanläggningar samt fritidsområden. Gator, gc-vägar och trottoarer planeras och underhålls på ett sådant sätt att trafiksäkerheten förbättras. Både drift- och

reinvesteringsprojekt genomförs med tanke på långsiktighet och god driftkostnadseffektivitet. Sektorn erbjuder en miljö- och handikappanpassad kollektivtrafik som utgör ett alternativ till bilen. Kartinformationen är behovsanpassad, korrekt och den upprätthålls med modern utrustning. Nya kartprodukter utvecklas såväl för stadens behov som för externa användare.

Sektorn levererar ett rent vatten utan avbrott till abonnenterna, tar emot avloppsvattnet i staden och från samarbetskommuner och renar det bättre än vad tillståndsmyndigheterna kräver samt kontrollerar att dagvattnet inte påverkar vattnen kring staden skadligt.

Omvärldsanalys

En väl fungerande fysisk infrastruktur är en central del i ett samhälles funktion. Den är en förutsättning för att människor ska kunna utföra sina dagliga göromål och för att kommunen skall kunna tillhandahålla service för medborgare och brukare.

En övergripande utmaning för infrastruktursektorn är att tillhandahålla en acceptabel service- och beredskapsnivå på sina verksamheter trots att anslagen för verksamheterna över tid har minskat i förhållande till verksamhetsområdet. Budgeten för driften av stadens allmänna områden för år 2019 ligger till exempel på en nivå som är lägre än 10 år tidigare trots att staden utbyggs kontinuerligt under åren med mer arbetsintensiva områden. Den egna verksamheten behöver kontinuerligt utvärderas mot privata alternativ eller alternativ i den tredje sektorns regi. Bolagiseringar skall genomföras när dessa är till fördel för staden. En kommitté utredde tidigare hela tekniska sektorns organisation i staden och kom med förslag till fortsatta åtgärder.

Staden har byggt nya bostadsområden och det finns ett stort antal lediga flerfamiljstomter för exploatering. I dagsläget finns även egnahemstomter i olika delar av staden, men reserven är liten. I södra staden påbörjas detaljplaneringen av ett nytt område med egnahemshus och radhus och området torde kunna ges ut för byggnation hösten 2020. Staden förtätas dels för att skapa ökad inflyttning och dels för att möjliggöra företagsetableringar. Förtätningar i centrum kan utnyttja befintlig infrastruktur, minskar bilberoendet och bidrar till ökad handel och är därför prioriterade. En ny lagstiftning och därtill hörande trafikförsörjningsprogram kommer att utgöra grund för en långsiktig utveckling av kollektivtrafiken på Åland och i Mariehamn. Stadens avtal med nuvarande operatör går ut i maj 2020 och en ny upphandling som bygger på skärpta miljökrav och möjligheter till att använda alternativa drivmedel i trafiken genomförs.

Staden är till för alla och frågor kring tillgänglighet beaktas i planeringen och i samband med ombyggnader både i uterummet och i stadens fastigheter. Ålandsvägen har nyligen byggts om till en modern stadsgata med en mera jämlik trafikmiljö. Trots ett tryck på sänkta budgetanslag kommer det att finnas ett ökande behov av underhåll och ersättande investeringar när bland annat ledningsnät föråldras samtidigt som nya byggs. På de avgiftsbelagda delarna av verksamheten finansieras detta via avgifterna. Lotsbroverkets kapacitet för emottagning av avloppsvatten utreds och investeringar planeras i samråd med avtalskommunerna. För den skattebelastande verksamhetens del bör nivån på skötseln av allmänna områden garanteras som en del av stadens attraktionskraft.

Räddningsverket står inför en utmaning att kunna rekrytera personal med dubbel behörighet, både som brandman och som ambulanssjukvårdare/-sjuuskötare. Frågan om en gemensam räddningsmyndighet måste få ett avslut. Omfattningen av fastighetsförvaltningen styrs av sektorernas behov av lokaler. Fortsatta satsningar på alternativa energiformer och energioptimering

av fastigheter kommer att göras och inomhusmiljöfrågor är prioriterade. En grundrenovering av Mariebad är aktuell. Staden har bra övergripande målsättningar inom jämställdhet, miljöarbete och demokratiåtgärder. Målsättningarna beaktas inom infrastrukturen och genomförda åtgärder redovisas.

Ekonomisk hållbarhet:

Staden stärker sin position som bosättningsort och plats för företagande.

INDIKATORER

Antalet företag med hemort Mariehamn ska öka jämfört med indexåret 2016

Befolkningstillväxten i staden ska öka till i genomsnitt 1 procent eller 116 personer per år.

Invånarnas betyg på staden som plats att leva på ska förbättras.

Nöjd-Region-index 77,9 år 2015, medborgarundersökning Mariehamn, ÅSUB 2015:6

AKTIVITETER

Med kontinuerligt förebyggande underhåll kan trivsamma skolar och daghem erbjudas.

Fortsatt planering och projektering av det nya daghemmet vid Strandnäs skola i samarbete med socialsektorn och bildningssektorn tillsammans med miljösamordnaren.

Staden deltar i landskapsregeringens arbete att ta fram ett trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafiken.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare.

INDIKATORER

Medarbetarindex för staden som helhet ska öka till att överstiga 80.

Medarbetarindexet är resultatet av stadens medarbetarundersökning och visar personalens uppfattning om arbetsuppgift, arbetssituation, samarbete och påverkansmöjligheter, information, fysisk arbetsplats, företagshälsovård samt personalförmåner. År 2015 uppmättes index 79,2.

Ledarskapsindex för staden ska öka till att överstiga 77.

Ledarskapsindex är ett delresultat av stadens medarbetarundersökning och visar medarbetarnas uppfattning om sina ledare och ledarnas förmåga att lyssnar på medarbetare, visa respekt, ge konstruktiv återkoppling och utveckla verksamheten tillsammans med sina medarbetare. År 2015 uppmättes index till 73,66.

Sjukfrånvaron inom stadens verksamheter ska minska till högst 4 %.

År 2015 uppgick sjukfrånvaron till 5,02%.

AKTIVITETER

Deltagande i olika kultur- och sportaktiviteter uppmuntras.

Staden ska erbjuda sina anställda goda möjligheter till fortbildning.

Inom sektorn görs regelbundna kontroller av arbetsplatsens säkerhet. Arbetsledningen utför dessa tillsammans med personalen för att kartlägga, dokumentera och åtgärda eventuella brister i arbetsmiljön.

Praktisk vägledning ges till personal i ledande ställning hur man hanterar trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Utvecklingssamtal hålls med varje anställd.

Staden ska ha en stabil ekonomi.

INDIKATORER

Stadens lånebörda ska minska till att underskrida 25 miljoner euro.

30,9 miljoner euro 31.12.2015

Stadens resultat före avskrivningar (årsbidrag) ska i genomsnitt, sett över mandatperioden, vara högre än investeringsnivån.

Skattebasen år 2019 i Mariehamn ska efter inflationsjustering ha ökat med minst 6 procent jämfört med indexåret 2016.

Skattebasen är den massa av förvärvsinkomster som är föremål för kommunal inkomstbeskattning.

AKTIVITETER

Byggnader som inte behövs för stadens egen verksamhet avyttras. Infrastrukturnämnden ombesörjer egna planeringsförslag för att snabba upp processen.

Social hållbarhet:

Staden tillhandahåller en god kommunal service och är attraktiv samt välkomnande för alla.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens verksamheter ska förbättras från 68,5 år 2015.

Nöjd-Medborgar-Index 68,5 år 2015, Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6

Antal undanröjda fysiska hinder skall vara fler än under indexåret 2016.

Antalet e-tjänster som staden erbjuder ska öka jämfört med år 2016.

AKTIVITETER

Arbetet med att göra stadens byggnader och anläggningar tillgängliga fortgår.

Delaktigheten och engagemanget i staden ska vara högt.

INDIKATORER

Valdeltagandet i kommunalvalet 2019 ska öka i förhållande till 64,4 % i valet 2015.

Invånarnas bedömning av sina möjligheter till inflytande på stadens verksamheter och beslut ska förbättras.

Nöjd-Inflytande-Index 54,1 år 2015, Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Antal tvärssektoriella samarbeten inom staden och samarbeten med andra kommuner, föreningar och näringsliv.

AKTIVITETER

Staden ska underlätta integration för nyinflyttade.

Staden skapar förutsättningar för trygghet, god hälsa och välbefinnande.

INDIKATORER

Den öppna arbetslöshetsgraden bland ungdomar under 25 år i Mariehamn ska minska jämfört med år 2016.

Det upplevda hälsotillståndet bland eleverna i grundskolan ska förbättras.

År 2013 upplevde 23 % av stadens högstadiel elever sitt hälsotillstånd som medelmåttligt eller dåligt. Hälsa i skolan, Institutet för hälsa och välfärd, 2013.

Andelen elever som upplever att de är utsatta för mobbing ska minska

År 2016 upplevde 9 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Strandnäs skola, 14 % av 1-6 eleverna respektive 8 % av 7-9 eleverna i Övernäs skola samt 7 % av eleverna i Ytternäs skola att de är utsatta för mobbing. KIVA-2016.

Invånarnas värdering av trygghet i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger invånarnas bedömning av hur tryggt och säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur tryggt och säkert man känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur tryggt och säkert man kan känna sig mot inbrott i hemmet. Bedömningen år 2015 var 81,2. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

AKTIVITETER

Staden skall ha en lättillgänglig räddningstjänst.

Staden skall ha en effektiv beredskapsplanering för bränder och olyckor.

Staden skall ha ett effektivt olycksförebyggande arbete.

Åtgärder för att utveckla och förbättra stadens gatubelysning vidtas årligen

Kulturell hållbarhet:

Stadens invånare ska ha förutsättningar till personlig utveckling och ett innehållsrikt liv.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av fritidsmöjligheter i staden skall förbättras.

Bedömningen sammanväger; tillgång till parker, grönområden och natur; möjligheter att utöva sport, musik, kultur, friluftsliv- och föreningsliv; tillgång till idrottsevenemang; tillgång till kulturevenemang.

Bedömningen år 2015 var 77,9. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

Staden vårdar sin kulturhistoria och främjar det samtida kulturutövandet.

INDIKATORER

Antal egna och samproducerade kultur- och kulturarvsfrämjande evenemang ökar jämfört med 2016.

Antal insatser för vård av kulturarv och kulturturism ökar jämfört med 2016.

Staden mår om värdefulla kontakter och samarbeten.

INDIKATORER

Staden omvärderar sina externa kontakter i syfte att delta i samarbeten och evenemang som ger mervärde för staden utgående från övriga målsättningar.

Miljömässig hållbarhet:

Staden arbetar målmedvetet och systematiskt med miljöfrågor.

INDIKATORER

Fortsatt ISO 14001 certifiering samt godkänd årlig ISO 14001 auditering.

Uppfyllda miljömål, genom verkställande av årliga miljöhandlingsplaner.

Tom 31.12.2017 innebär det i korthet: Minska koldioxidutsläppen. Öka inköpen av miljöanpassade varor och tjänster. Öka andelen livsmedel, som produceras enligt ekologiskt hållbara metoder och som staden tillhandahåller skola, dagis och äldreomsorg m.m. Optimera avloppsreningen. God inomhusmiljö med dokumenterat fungerande ventilation och radonnivåer inom av fullmäktige fastställda gränsvärden.

AKTIVITETER

Räddningsverket bedriver ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete

Ett antal uppsamlingskärl för avfall i det offentliga rummet förnyas årligen

Byggnaders värmesystem och ventilationssystem driftoptimeras samt övervakningen av samtliga anläggningar optimeras.

Staden skapar förutsättningar för att invånarna ska kunna göra miljömedvetna val.

INDIKATORER

Invånarnas bedömning av stadens insatser för att invånarna skall kunna leva miljövänligt skall förbättras.

Bedömningen år 2015 var 60,8. Medborgarundersökning Mariehamn 2015, ÅSUB 2015:6.

NYCKELTAL

Titel	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020
Våningsyta m ² per invånare	6,6	6,0	6,3
Investeringar i fastigheter/invånare	13	488	437
Driftkostnader för fastighetsförvaltningen/invånare	752	511	722
Våningsyta m ² per elev i skolorna	19,4	20,0	18,4
Lokalkostnad för skolorna per elev	1 940	1 132	1 046
Lokalkostnad per m ²	113,00	61,35	79,90
Värmekostnad per m ²	11,50	8,18	9,47
Elkostnad per m ²	8,50	5,45	9,02
Gator m ²	641 598	641 598	646 900
Driftkostnader för vinterunderhåll	133 042	210 000	220 000
Driftkostnader för vinterunderhåll/invånare	11	18	19
Driftkostnader för gatuunderhåll	902 490	722 880	782 246
Driftkostnader för gatuunderhåll/invånare	76	61	66
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar	95 681	128 040	178 467
Driftkostnader för gång- o cykelbana samt trottoar/invånare.	8	11	15
Driftkostnader för parker	422 986	527 114	535 787
Driftkostnader för parker/invånare	36	45	45
Driftkostnader för övriga grönområden	238 939	176 881	264 484
Driftkostnader för övriga grönområden/invånare	20	15	22
Driftkostnader för badplatser	96 092	55 731	87 379
Driftkostnader för badplatser/invånare	8	5	7
Driftkostnader för gatubelysning	286 830	348 669	293 460
Energiförbrukning för gatubelysning kWh	1 826 441	1 800 000	1 900 000
Energikostnad för gatubelysning	203 200	190 000	207 460

Belysningspunkter gator	4 515	4 516	4 516
Driftkostnader för gatubelysning/invånare	25	30	25
Driftkostnader för stadsbussen	344 021	366 300	366 300
Driftkostnader för stadsbussen/invånare	29	25	25
Passagerare på stadsbussen	73 129	80 000	80 000
Parkeringsböter	1 807	3 000	1 800
Abonnenter vid Vattenverket	2 862	2 600	2 870
Abonnenter som är storförbrukare	207	200	200
Inköpt vattenmängd m ³	1 034 154	1 020 000	1 020 000
Svinn m ³	227 962	220 000	230 000
Såld vattenmängd m ³	806 192	800 000	790 000
Såld vattenmängd m ³ totalt/invånare	69	70	69
Anslutna abonnenter vid Avloppsverket	2 779	2 600	2 850
Avloppsvattenmängd totalt m ³	1 353 956	1 395 000	1 360 000
Larm totalt vid Räddningsverket	2 972	3 040	3 000
Räddningstjänstupdrag	361	390	390
Ambulansutryckningar	2 611	2 650	2 650
Dubbla ambulanslarm		420	420
Trippla ambulanslarm		55	55
Akutbilsupdrag	662	700	700
Brandsyner		400	410
Räddningsverket, kostnad per invånare	180	180	187
Räddningsverket, kostnad/inv. exkl. interna överf. o avskr.	174	152	176
Larm vid Strandnäs FBK	119	100	90
Manskap per larm i medeltal hos Strandnäs FBK	8	8	8
Övningar hos Strandnäs FBK	44	30	35
Deltagare per övning hos Strandnäs FBK	16	14	15
Kursdeltagare totalt	1 200	1 600	1 800
Utbildningsdagar totalt	161	140	165
Antal sjöfartskurser	31	35	40
Antal övriga brandskyddskurser	59	65	65
Antal kurser i sjukvård	17	25	25

Personal

Nämndens personalbudget bygger på att 116,27 årsarbeten skall förverkligas. Jämfört med år 2019 innebär detta en ökning med 4 årsarbeten. Dessa årsarbeten fördelas på 117 personer. Fyra nya platser som ambulanssjukvårdare ingår på räddningsverket och finansieras av ÅHS. En ny plats som projektkoordinator ingår på fastighetsavdelningen och en plats som rörmontör på VA-verket besätts inte.

Planerade uppföljningar och utvärderingar

Slutrapporter vid färdigställande av projekt.

Rapporteringsplan till nämnden

Slutrapporter presenteras snarast efter att ett projekt färdigställts.